

Pradžia>Teisės specialistų paieška>Eksperto paieška

Eksperto paieška

Austrija

I. Ekspertų sąrašai ir registrai

Austrijoje ekspertai yra užregistruoti pagal specializaciją. Ekspertų registrus tvarko federalinių žemių pirmosios instancijos teismai (vok. *Landesgericht*). Registrai viešai prieinami [čia](#).

Norėdami, kad jus įtrauktų į registrą, ekspertai turi pateikti prašymą ir išlaikyti egzaminą.

II. Ekspertų kvalifikacija

Pareiškėjai, pageidaujantys, kad teismas jus paskirtų, privalo įrodyti profesinę patirtį savo ekspertinių žinių srityje. Be to, ekspertas turi neblogai išmanyti svarbiausius Austrijos procesinės teisės principus, mokėti parengti eksperto nuomonę ir įrodyti penkerių metų profesionalaus darbo patirtį, įgytą prieš pat registraciją, jeigu jis turi magistro laipsnį, arba dešimties metų profesinę patirtį savo ekspertinių žinių srityje, jeigu jis neturi magistro laipsnio. Be to, ekspertas turi būti visiškai veiksnus ir patikimas. Kad ekspertai būtų patikimi, jie turi būti neprikaištingos reputacijos – turi būti neabejojama jų nešališkumu ir jų darbo kokybe.

Prašymas užregistruoti „prisiekusių ir sertifikuotų“ ekspertų (pagal Europos ekspertizės ir ekspertų instituto pripažinto eksperto apibrėžtį) registre turi būti teikiamas federalinės žemės pirmosios instancijos teismo pirmininkui pareiškėjo nuolatinės gyvenamosios vietos arba profesinės veiklos vietos apylinkės teisme.

Vykstant registracijos procesui, už registraciją atsakingas pirmininkas paves komisijai parengti eksperto nuomonę, ar yra įvykdyti registracijos reikalavimai. Ekspertai pirmiausia turi prisiekti, tada jie užregistruojami.

Jeigu ekspertai atitinka visus minėtus reikalavimus, už registraciją atsakingas pirmininkas juos skiria penkeriems metams, kas penkerius metus ekspertai turi vėl teikti prašymą ir būti registruojami. Jeigu ekspertai vis dar atitinka visus reikalavimus, jie paskiriami iš naujo (tačiau dar vieno egzamino jiems laikyti nereikia).

Ekspertus iš registro galima pašalinti: jeigu jie to pageidauja, jeigu jie nebeatitinka reikalavimų arba jeigu taip nusprendžia kompetentinga institucija. Sprendime neperregistruoti eksperto turi būti išdėstytos atsisakymo perregistruoti ekspertą priežastys, šį sprendimą galima užginčyti.

Austrijos Prisiekusių ir sertifikuotų ekspertų asociacija skelbia [etikos kodeksą](#).

III. Ekspertų atlyginimas

III.1. Bendra informacija

Užmokesčiui ekspertams taikomas [Austrijos Teisės į užmokesį įstatymas](#) (vok. *Gebührenanspruchsgesetz*, 1975 m.). Šiame teisės akte išdėstytos ekspertams taikytinos bendrosios taisyklės. Be to, jame numatyta speciali užmokesčio sistema gydytojams, antropologams, gydytojams odontologams, veterinarams, cheminės analizės ekspertams ir motorinių transporto priemonių ekspertams.

III.2. Užmokestis

Paprastai užmokestis priklauso nuo nuomonės sudėtingumo. Baudžiamajame procese ir šeimos bylų teismo procese tam tikriems ekspertams galioja speciali kompensavimo sistema (žr. II.1 punktą).

III.3. Mokėjimas

Ekspertas sąskaitą teismui turi išrašyti per keturiolika dienų nuo savo nuomonės pateikimo. Paprastai užmokestis sumokamas banko pavedimu.

III.3.1. Civilinis procesas

Civiliniame procese, kol ekspertas nepradėjo rengti nuomonės, teismas paprastai nurodo abiem šalims įmokėti avansą (vok. *Kostenvorschuss*) teismui. Avanso suma priklauso nuo bylos sudėtingumo ir nuomonės, kurią ekspertas privalo parengti, masto. Atlygis paprastai apskaičiuojamas pagal bylai eksperto panaudotų valandų skaičių, padaugintą iš valandinio tarifo, eksperto atlygį taip pat sudaro išlaidos ir PVM. Teisėjas, remdamasis savo patirtimi, nurodo, kokią sumą šalis turi įmokėti. Jeigu įmokėtos sumos nepakanka, gali būti nurodoma įmokėti papildomą avansą.

III.3.2. Baudžiamasis procesas

Baudžiamajame procese eksperto atlygį sumoka valstybė.

III.3.3. Šeimos bylų teismo procesas

Šeimos bylų teismo procese eksperto atlygį paprastai sumoka valstybė.

III.4. Teisinės pagalbos atvejai

Apskritai teisinė pagalba skiriama asmenims, kurie dėl savo ekonominės padėties iš dalies arba visiškai neišgali sumokėti proceso išlaidų, įskaitant ekspertų išlaidas. Teisinės pagalbos gavėjai turi visiškai arba iš dalies grąžinti įmokas, jeigu per trejus metus nuo proceso jų finansinė padėtis gerokai pagerėja. Atkreipkite dėmesį, kad bylą pralaimėjusi šalis visada turi padengti laimėjusios šalies išlaidas.

III.5. Užmokesčio ekspertams kompensavimas

Teismas, priimdamas sprendimą pagrindinėje byloje, nusprendžia ir dėl proporcingo išlaidų padengimo. Taigi, priteistas išlaidas galima išieškoti.

IV. Ekspertų civilinė atsakomybė

Ekspertų atsakomybė kyla pagal bendrąsias sutarčių ir deliktinės teisės normas. Jiems taikoma prievolė padengti savo galimą civilinę atsakomybę įsigyjant profesinės atsakomybės draudimą.

V. Papildoma informacija apie eksperto dalyvavimą procese

[Austrijos prisiekusių ir sertifikuotų ekspertų asociacija](#) savo interneto svetainėje pateikia išsamią informaciją apie išlaidas (mokesčių sąskaitos pavyzdį) ir apie tai, kaip tapti pripažintu ekspertu. Ši interneto svetainė yra labai informatyvi ir lengvai prieinama visuomenei.

V.1. Teisiniai pagrindai

Pagrindinės teismo ekspertizei Austrijoje taikytinos teisės nuostatos yra:

[Austrijos Civilinio proceso kodekso](#) (vok. *Zivilprozessordnung* – ZPO) 351–367 straipsniai

[Ne ginčo tvarka nagrinėjamų bylų įstatymo](#) (vok. *Außerstreitgesetz*) 31 straipsnis

[Austrijos Administracinio proceso kodekso](#) (vok. *Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991*) 52–53a straipsniai

[Austrijos Baudžiamojo proceso kodekso](#) (vok. *Strafprozessordnung 1975*) 104, 112, 125–128 straipsniai.

V.2. Ekspertų skyrimas

Ekspertus gali skirti teismas, bylos šalys jų skirti negali. Ekspertų skyrimas administraciniame procese yra panašus į jų skyrimą civiliniame procese. Nusikalstamų veikų tyrimo procese ekspertą gali skirti prokuroras.

V.2.a. Ekspertą skiria teismas

Civilinių bylų teismas turi įgaliojimus *ex officio* arba pagal konkretų bylos šalies prašymą savo nuožiūra skirti ekspertą, jeigu aktualių faktų negalima nustatyti kitais būdais. Vienintelis šių įgaliojimų apribojimas yra rungimosi principas. Teismas gali laisvai skirti bet kurį asmenį, kurį jis laiko tinkamu atlikti eksperto pareigas. Ekspertas teismui turi pranešti apie bet kokių interesų konfliktą. Teismo paskirti ekspertai turi teisę susipažinti su atitinkamais bylos elementais.

V.2.b. Ekspertą skiria šalys

Austrijoje bylos šalis pasirenka privatų ekspertą. Jo ekspertize turi remtis ir ją turi pateikti šalys, priešingu atveju ji būtų atmetama kaip nepriimtina. Jeigu tie reikalavimai įvykdomi, teismas laisvai išnagrinėja ir įvertina eksperto nuomonę. Ekspertizė laikoma įrodymu, tačiau ja negalima paneigti teismo paskirto eksperto atliktos ekspertizės. Ji veikia susiejama su bylos šalies argumentų teisiniu pagrindu.

Teismas gali nuspręsti, ar jis savo sprendimą motyvuos šalių paskirto eksperto nuomone.

V.3. Procedūra

Šalių advokatai gali atlikti kryžminę teismo paskirtų ekspertų apklausą.

V.3.a. Ekspertizė

Pagal Austrijos ekspertizės rengimo procesą preliminarinė ekspertizė nereikalinga. Pagrindinę ekspertizę galima pateikti raštu arba pristatyti žodžiu.

Pateikdamas ekspertizę, ekspertas tam tikra struktūra vadovautis neprivalo.

Jeigu teismas mano, jog ekspertizė yra neišsami, arba jeigu ekspertas be pateisinamos priežasties netinkamai elgiasi, teismas *ex officio* arba šalių prašymu gali nurodyti parengti naują arba papildomą ekspertizę. Teismas taip pat gali nurodyti, kad ekspertas dėl savo nepateisinamo netinkamo elgesio turi sumokėti teismo mokesčius.

Ekspertizė gali būti užginčijama šalių pareiškimais ir priešinga ekspertize.

Civiliniame procese šalys aktyviai dalyvauja eksperto veikloje. Jos turi bendradarbiauti ir atsakyti į visus eksperto prašymus pateikti dokumentus. Šalys gali tiesiogiai pateikti ekspertui klausimų per rungimosi principu grindžiamus posėdžius ir reikalauti, kad ekspertas pakomentuotų jų pastabas.

V.3.b. Teismo posėdis

Teismas ekspertui dalyvauti posėdžiuose nurodo tik išimtiniais atvejais.

Čia pateikta informacija buvo surinkta per Eksperto paieškos projektą iš kiekvienos šalies kontaktinių asmenų, kuriuos atrinko Europos ekspertizės ir ekspertų institutas (EEEI).

Paskutinis naujinimas: 22/12/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.